

ตัวอย่างข้อควรทำและไม่ควรทำ Do and Don't

ของสำนักงานปลัดกระทรวงพลังงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงพลังงาน มีภารกิจเกี่ยวกับการพัฒนายุทธศาสตร์และแปลงนโยบายของกระทรวงเป็นแผนการปฏิบัติงาน การจัดสรรทรัพยากรและบริหารราชการทั่วไป เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและเกิดผลสัมฤทธิ์ตามภารกิจของกระทรวง ตลอดจนการบริหารจัดการเพื่อให้มีความสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล ทั้งนี้ สำนักงานปลัดกระทรวงพลังงานได้ตระหนักถึงความสำคัญเรื่องมาตรฐานจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อให้บริการแก่ประชาชนและเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประเทศชาติ กลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมได้จัดทำแนวทางการปฏิบัติงานด้านจริยธรรม (Do & Don't) โดยยึดหลักประมวลจริยธรรมตามพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อเป็นกรอบและแนวทางที่สำคัญในการส่งเสริมให้บุคลากรของหน่วยงานได้ยึดถือปฏิบัติ และสามารถขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ด้านส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาล เพื่อก้าวไปสู่การพัฒนาให้เป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูงได้อย่างเหมาะสม โดยมีรายละเอียดดังนี้

แนวทางการปฏิบัติงานด้านจริยธรรม (Do & Don't)		
ประมวลจริยธรรม	พฤติกรรมที่ควรกระทำ ✓	พฤติกรรมที่ไม่ควรกระทำ ✗
๑. ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ	จงรักภักดีต่อประเทศชาติมีความภูมิใจในความเป็นไทยรักษาผลประโยชน์ของชาติ และรักษาความลับเกี่ยวกับความมั่นคงของชาติ	ไม่แสดงออกในลักษณะที่สื่อไปในทางดูแคลนหรือด้อยค่าความเป็นไทยอันอาจก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อภาพลักษณ์ของประเทศชาติ
	มีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า	ไม่ควรกระทำการอันอาจมีลักษณะเป็นการกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของชาติ
	นำหลักธรรมตามศาสนาที่ตนเคารพนับถือมาประกอบการปฏิบัติหน้าที่	ไม่แสดงกิริยาวาจาหรืออาการในเชิงลบหลู่ดูแคลนหรือด้อยค่าศาสนาใดศาสนาหนึ่ง
	ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการปฏิบัติศาสนกิจสืบทอดและทำนุบำรุงศาสนาให้มีความเจริญยั่งยืน	ไม่ขัดขวางการทำนุบำรุงศาสนาและการปฏิบัติศาสนกิจทั้งปวง
	แสดงออกถึงความเคารพเทิดทูนและรักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์	ไม่แสดงออกด้วยกิริยาอาการหรือวาจาในลักษณะที่ไม่ให้เกียรติหรือไม่จงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์

แนวทางการปฏิบัติงานด้านจริยธรรม (Do & Don't)		
ประมวลจริยธรรม	พฤติกรรมที่ควรกระทำ ✓	พฤติกรรมที่ไม่ควรกระทำ ✗
	สนับสนุนและมีส่วนร่วมกับการกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติในโอกาสต่างๆ	
	แสดงออกถึงความเชื่อมั่นและสนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	
๒. ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่	ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริตโปร่งใสตรวจสอบได้	ไม่แสดงถึงพฤติกรรมซึ่งมีนัยเป็นการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ
	รับประโยชน์จากการปฏิบัติราชการเฉพาะที่ทางราชการจัดให้ตามกฎหมายและระเบียบ	ไม่กระทำการอันส่อไปในทางที่อาจตีความได้ว่าเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม
	มีจิตสำนึกที่ดีและตระหนักในหน้าที่ของผู้จัดทำบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนและประเทศชาติ	ไม่หาทางปฏิเสธ บ้ายเบี่ยงเคียงงอนในการปฏิบัติหน้าที่และการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนที่มาขอรับบริการ
	ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบโดยคำนึงถึงผลกระทบทางสังคม สิ่งแวดล้อม สิทธิมนุษยชน ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และสิทธิเสรีภาพของบุคคล	ไม่ปฏิเสธความรับผิดชอบหรือปิดรับผิดชอบของตนไปให้ผู้อื่นเมื่อเกิดความบกพร่องหรือความผิดพลาดในการปฏิบัติงานขึ้น
	รับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติหน้าที่ราชการของตน พร้อมทั้งจะรับการตรวจสอบและรับผิดชอบในผลของการปฏิบัติงานเมื่อเกิดความบกพร่องผิดพลาดขึ้น	ไม่หาทางปฏิเสธการตรวจสอบของบุคคลหรือหน่วยงานที่มีหน้าที่ตรวจสอบ
	ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความถูกต้องชอบธรรมตามกฎหมายและตามทำนองคลองธรรม	ไม่อาศัยช่องว่างทางกฎหมายเพื่อเอื้อต่อการกระทำผิดระเบียบแบบแผนของทางราชการ
	มีความเสียสละและอุทิศตนในการทำงาน	
	พร้อมเรียนรู้และเปิดรับความรู้ใหม่อยู่ตลอดเวลา เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง	

แนวทางการปฏิบัติงานด้านจริยธรรม (Do & Don't)		
ประมวลจริยธรรม	พฤติกรรมที่ควรกระทำ ✓	พฤติกรรมที่ไม่ควรกระทำ ✗
๓. กล้าตัดสินใจและยืนหยัดทำ ในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม	ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา ที่ชอบด้วยกฎหมายและกล้าคัดค้าน หรือโต้แย้งคำสั่งที่ไม่ถูกต้อง หรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย	ไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง คำขอร้อง คำขู่ หรืออิทธิพลใดๆ ในการชักจูงให้ กระทำความผิดหรือกระทำในสิ่ง ที่ไม่ถูกต้องชอบธรรม
	กล้าแจ้งเหตุหรือร้องเรียนในกรณี ที่พบเห็นการกระทำผิด หรือการ กระทำที่อาจก่อให้เกิดความเสียหาย แก่ทางราชการ	ไม่ปฏิบัติหน้าที่โดยหวังเพียงผลงาน หรือเพียงเพื่อให้งานเสร็จ โดยไม่คำนึงถึง ผลกระทบหรือความเสียหาย ที่อาจเกิดขึ้น
	ยืนหยัดในการปฏิบัติงานในหน้าที่ ตามหลักวิชาและจรรยาวิชาชีพ ด้วยความกล้าหาญ	ไม่ปฏิเสธ ละเลย หรือเพิกเฉยในการ แก้ไขปัญหาความเดือดร้อน หรือบรรเทาทุกข์ให้แก่ประชาชน
	เปิดเผยการทุจริตที่พบเห็นหรือรายงาน การทุจริตประพฤติมิชอบต่อผู้บังคับ บัญชาหรือผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ โดยไม่ปล่อยปละละเลย	ไม่ปิดบังหรือปฏิเสธการให้ข้อมูล ข่าวสารที่ถูกต้องแก่ประชาชน และผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง
	ให้ความช่วยเหลือประชาชน ที่ถูกละเมิดหรือได้รับการปฏิบัติ ที่ไม่เป็นธรรมโดยไม่ชักช้า	
	กล้ารับผิดชอบในความผิดพลาด ที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ พร้อมให้ตรวจสอบ และยอมรับผลดี ผลเสียจากการกระทำของตนเอง	
๔. คิดถึงประโยชน์ส่วนรวม มากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ	ปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยยึดถือ ประโยชน์ส่วนรวมเหนือกว่า ประโยชน์ส่วนบุคคล	ไม่นำวัสดุ ครุภัณฑ์อันเป็นทรัพย์สิน ที่ต้องใช้ร่วมกันของหน่วยงานหรือ ทางราชการกลับไปใช้เป็นทรัพย์สิน ส่วนตัวที่บ้าน
	มีความมุ่งมั่นเสียสละ มีจิตสาธารณะ ในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์สุข ของประชาชน	ไม่ละเลย หรือเพิกเฉยกับปัญหา ที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานของกลุ่ม หรือทีม และไม่แสดงความเห็นแก่ตัว หรือเอาเปรียบผู้ร่วมปฏิบัติงานด้วยกัน
	สามารถแยกเรื่องส่วนตัวออกจาก หน้าที่การงาน	
	มีจิตอาสาโดยอุทิศตน กระทำการ อันเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม	

แนวทางการปฏิบัติงานด้านจริยธรรม (Do & Don't)		
ประมวลจริยธรรม	พฤติกรรมที่ควรกระทำ ✓	พฤติกรรมที่ไม่ควรกระทำ ✗
	สนับสนุนและส่งเสริมการปลูกจิตสำนึกที่ดีให้แก่สังคม และคนรอบข้าง รวมถึงผู้ด้อยโอกาส	
	มีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านจิตอาสาของหน่วยงาน เพื่อประโยชน์ของส่วนรวม	
	ถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่ผู้ร่วมปฏิบัติงานและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์สูงสุดขององค์กร	
๕. มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน	ปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบ มีประสิทธิภาพ เพื่อให้งานสัมฤทธิ์ผลตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายอย่างแท้จริง	ไม่ยึดติดอยู่กับกฎระเบียบที่ล้าหลัง และเป็นอุปสรรคในการปฏิบัติงาน
	ใช้ทรัพยากรและงบประมาณของทางราชการอย่างประหยัด และคุ้มค่ารวมทั้งปฏิบัติงานให้ทันต่อเวลาและสถานการณ์	ไม่ย่อท้อต่อปัญหาอุปสรรค และกระบวนการในการปฏิบัติงาน รวมถึงปัจจัยอื่นที่เกี่ยวข้อง อันจะส่งผลทำให้ภารกิจนั้นไม่สำเร็จตามเป้าหมาย
	บริหารจัดการภาระงานที่อยู่ในความรับผิดชอบให้แล้วเสร็จตามกำหนดด้วยความรอบคอบไม่ประมาท รักษามาตรฐานในการทำงาน และรักษาผลประโยชน์ให้แก่หน่วยงานอย่างเต็มความสามารถ	
	มีความเพียรพยายาม มุ่งมั่น ตั้งใจในการปรับปรุงพัฒนาผลงาน และกระบวนการปฏิบัติงานให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพสูงสุดอยู่เสมอ	
	สร้างความสมานฉันท์ ร่วมแรงร่วมใจกันปฏิบัติหน้าที่ในฐานะกลุ่มงานหรือทีมนั้นๆ และบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายร่วมกันได้อย่างดีที่สุด	

แนวทางการปฏิบัติงานด้านจริยธรรม (Do & Don't)		
ประมวลจริยธรรม	พฤติกรรมที่ควรกระทำ ✓	พฤติกรรมที่ไม่ควรกระทำ ✗
๖. ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ	ให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนด้วยความรวดเร็วเต็มใจปราศจากอคติและไม่เลือกปฏิบัติ	ไม่เลือกปฏิบัติโดยอาศัยเหตุของความแตกต่างในเรื่องเชื้อชาติ ศาสนา เพศ อายุ สภาพร่างกาย หรือสถานะทางเศรษฐกิจ สังคม และความเชื่อทางการเมือง
	มุ่งพัฒนาและรักษามาตรฐานการทำงานที่ดีโดยพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เลือกใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยอย่างเหมาะสมและเชื่อมั่นในระบบการทำงานเป็นทีม	ไม่อาศัยตำแหน่งหน้าที่ในการอำนวยความสะดวก หรือเลือกปฏิบัติต่อนักการเมืองหรือพรรคการเมือง
	รับฟังความคิดเห็นพร้อมที่จะตอบชี้แจงและอธิบายเหตุผลให้แก่ประชาชนผู้ร่วมงาน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	ไม่ใช้ระบบอุปถัมภ์ ความรู้สึกหรือความสัมพันธ์ส่วนตัวเอื้อประโยชน์ให้แก่พวกพ้องของตนเอง
	ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสมอภาคเป็นธรรมและเที่ยงธรรม	
	ปฏิบัติหน้าที่โดยละเว้นจากการใช้อคติ ได้แก่ ความรัก ความโกรธ ความกลัว ความหลง มาประกอบการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ	
	วางตัวเป็นกลางทางการเมือง	
๗. ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ	ดำรงตนเป็นข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ดีโดยน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พระบรมราโชวาทหลักคำสอนทางศาสนา และจรรยาวิชาชีพอมาใช้ในการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติหน้าที่	ไม่ฟุ้งเฟ้อหรือไม่ดำรงตนเกินฐานะานุรูปแห่งตน
	ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของปวงชนชาวไทย เคารพต่อกฎหมายมีวินัยและรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมและประเพณีอันดีงาม	ไม่ประพฤติหรือกระทำการใดๆ อันอาจเป็นเหตุให้เสื่อมเสียเกียรติภูมิ ศักดิ์ศรีและภาพลักษณ์ของตนเองและราชการ
	ดำเนินชีวิตอย่างเรียบง่ายประหยัด	ไม่แสดงกิริยาอาการหรือพฤติกรรมอันมีลักษณะเป็นการคุกคามทางเพศ

แนวทางการปฏิบัติงานด้านจริยธรรม (Do & Don't)		
ประมวลจริยธรรม	พฤติกรรมที่ควรกระทำ ✓	พฤติกรรมที่ไม่ควรกระทำ ✗
	เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ ต่อสังคมและประเทศชาติ ตามความเหมาะสม	ไม่ดูหมิ่น เหยียดหยาม ด้อยค่า หรือปฏิบัติที่ไม่เหมาะสมต่อผู้อื่น
	ใช้กิริยา อากาและถ้อยคำสุภาพ อ่อนน้อม รับฟังความคิดเห็นจากผู้อื่น	ไม่นำข้อมูลสำคัญหรือข้อมูล อันเป็นความลับของหน่วยงาน และทางราชการไปเผยแพร่ ต่อบุคคลภายนอก อันจะส่งผลให้ หน่วยงานหรือส่วนราชการนั้น ขาดความน่าเชื่อถือ และได้รับ ความเสียหายในด้านต่างๆ

*** หมายเหตุ : ท่านสามารถดูกรณีศึกษา (Case study) ได้จากคู่มือ “แนวทางการประพฤติปฏิบัติตนตามพระราชบัญญัติ
มาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒” ได้ที่ <https://ops.energy.go.th/th/anti-corruption-center-e-book/๔๒๒๘#wow-book/>